

نقش بالقوه تعاونی‌ها در کاهش بحران بیکاری

● حسن محمد صادقیان

● داریوش امامی

چکیده

در این مقاله سعی بر این است که نقش بالقوه تعاونی‌ها در کاهش بحران بیکاری مورد بررسی قرار گرفته و اثراتی که فعالیت اقتصادی در قالب شرکت تعاونی بر کاهش بیکاری و افزایش مشارکت و تقویت روحیه جمعی دارد، بازنمایانده شود. برای آشنایی بیشتر با تعاونی‌ها و خصوصیات و اهداف آن‌ها، ابتدا به تعریف تعاون پرداخته سپس رابطه آن با اشتغال مورد توجه قرار خواهد گرفت و در انتها راهکارهای افزایش اشتغال در بخش تعاون پیشنهاد خواهد گردید.

واژه تعاون از زبان عربی گرفته شده و معادل فارسی آن، همکاری، یکدیگر را یاری کردن، به هم یاری کردن، همدستی، یاریگری و دستگیری هم است که مفهوم مشارکت در یک امر و اقدام جمعی در جهت هدف را مشخص و معین می‌سازد.

طبق تعریف اتحادیه بین‌المللی تعاون ICA «تعاونی، اجتماع داوطلبانه افرادی است که به منظور تأمین نیازها و نیل به اهداف مشترک اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی خود از طریق تاسیس، اداره و نظارت دموکراتیک موسسه‌ای با مالکیت مشاع با همدیگر به توافق رسیده‌اند». قانون سابق تعاون نیز تعاونی را این گونه تعریف نموده است:

«شرکت تعاونی، شرکتی است از اشخاص حقیقی و یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندی‌های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضا از طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان موافق اصولی که در این قانون مصرح است، تشکیل می‌شود» (ماده ۲ قانون شرکت‌های تعاونی مصوب سال ۱۳۵۰)

قانون فعلی بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران در

ماده ۲ شرکت تعاونی را این گونه تعریف نموده است:

«شرکت‌هایی که با رعایت مقررات این قانون تشکیل و به ثبت برسند تعاونی شناخته می‌شوند»
در سال ۱۳۷۰ قانون تعاون به منظور بسط عدالت اجتماعی به تصویب رسید.

کارگران و مدیران عملیاتی در اقتصاد غیررسمی از قدرت چانه‌زنی کمی برخوردارند لذا یکی از راههای مناسب، سازماندهی افراد در قالب تعاونی‌هاست. افراد در این سازمانها تا حد زیادی توانایی خود را از طریق مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها و به واسطه مذاکره بهتر در جهت قیمت‌گذاری با مشتریان، مصرف‌کنندگان و عرضه‌کنندگان و بانکها افزایش می‌دهند. نمونه‌های فراوانی وجود دارد که نشان می‌دهد چگونه تعاونی‌ها پل ارتباطی میان بخش رسمی و غیررسمی اقتصاد را به وجود آورده‌اند و به این ترتیب به طور چشمگیری عدالت شغلی را برای اعضایشان افزایش داده‌اند.

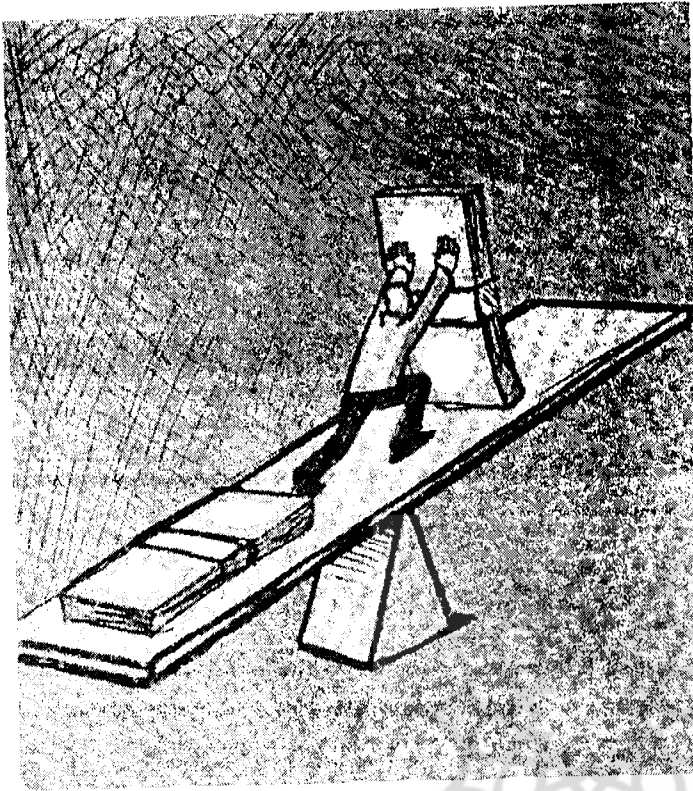
در واقع تعاونی‌ها بخاطر ماهیت دموکراتیکی خود، ظرفیت توانمندسازی اعضای خود را دارند و این موضوع از زمان ایجاد نخستین تعاونی توسط پیش‌کسوتان راجدیل به اثبات رسیده است.

تعاونی‌ها از طریق سازماندهی مردم خلا ناشی از کاهش حضور دولت در فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی را پر می‌کنند.

برخی از ویژگیهای بخش تعاون:

- ایجاد اشتغال
- ایجاد ارزش افزوده
- تعدیل قیمت‌ها

اهداف تعاونی‌ها

- تعدیل امور اقتصادی
- بسترسازی برای ایجاد اشتغال
- سهل‌الورود بودن فعالیت اقتصادی -
- ایجاد و تامین شرایط و امکانات کار برای همه بمنظور رسیدن به اشتغال کامل
- قرار دادن وسایل کار در اختیار کسانی که قادر به کار هستند ولی وسایل کار ندارند. - پیشگیری از تمرکز ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی
- جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت
- قرار گرفتن مدیریت، سرمایه و منافع حاصل در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری مستقیم از حاصل کار خود
- پیشگیری از انحصار، احتکار، تورم و اضرار به غیر
- توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون

عمومی بین همه مردم در هر حال، اگر هزینه‌های معاملاتی تعاونی‌ها کاهش یابد و رابطه تعاونی‌ها با یکدیگر و با بخش خصوصی گسترش یابد

این بخش می‌تواند با حداقل هزینه فعالیت خود را ادامه داده و با مزیت نسبی قادر به رقابت باشد.

در ایران تفکر تعاونی شاید در سطح فردی شکل گرفته اما با تسکین دولت و مجلس برای حمایت و توسعه فراگیر تعاونی‌ها، انتظار می‌رود برنامه چهارم بتواند در حفظ موقعیت و گسترش تعاونی‌ها عمل نموده و یکی از مختصات سند چشم‌انداز ۲۰ ساله در برابر تهدیدها باشد. چراکه توسعه آن در کوتاه مدت، باعث گسترش بازارها می‌شود.

اصل ۴۴ قانون اساسی اشعار می‌دارد که شرکتهای تعاونی، تولیدی و توزیعی در شهرها و روستاها باید شکل بگیرند زیرا با شکل‌گیری تعاونی‌ها در روستاها تولیدات کشاورزی و نرخ اشتغال افزایش و مهاجرت کاهش می‌یابد. اما عدم توجه به این امر یکی از علل مهاجرت روستاییان به شهرها بوده به طوری که بخش بزرگی از روستاها خالی از سکنه شده است. افزون بر این مهاجرت آنان منجر به کاهش تولید محصولات کشاورزی و سطح زیرکشت، افزایش ارزش برای واردات محصولات کشاورزی و افزایش قیمت‌ها، همگونی فرهنگی، ایجاد دلالتی، کارهای کاذب، خلاف شده است.

تعاونی‌ها در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی مورد تاکید قرار گرفته‌اند به طوری که اصل ۴۴ به صورت مشخص بخش تعاونی را در کنار بخش خصوصی و دولتی قرار داده است.

اصل ۴۳ قانون اساسی می‌گوید: برای استقلال اقتصادی جامعه، ریشه کن کردن فقر و محرومیت، برآورده کردن نیازهای انسان در جریان رشد با حفظ آزادی آن، اقتصاد جمهوری اسلامی ایران براساس ضوابط زیر استوار می‌شود:

۱- تامین نیازهای اساسی مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت و درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده برای همه

۲- تامین شرایط و امکانات کار برای همه به منظور رسیدن به اشتغال کامل و قرار دادن وسایل کار در اختیار همه کسانی که قادر به کار هستند ولی وسایل کار ندارند در شکل تعاونی، از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر که نه به تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص منتهی شود و نه دولت را به صورت یک کارفرمای بزرگ مطلق درآورد.

این اقدام باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌ریزی عمومی اقتصادی کشور در هر یک از مراحل رشد صورت گیرد. در اجرای بند ۲ اصل ۴۳،

مالی، سرمایه لازم را برای سرمایه گذاری مولد و امکان سپردن پسرانداز را در موسسات پولی مطمئن، برای مردم تامین می‌کنند. تعاونی‌های مصرف با ارائه کالا و خدمات ارزان قیمت میزان درآمد مصرفی را برای هزینه‌های اولیه زندگی کاهش می‌دهند و به همان ترتیب، تعاونی مسکن، خدمات، امور درمانی و اجتماعی ارزان اولیه را در اختیار همگان قرار می‌دهند. اما تعاونی‌هایی که کارفرما نیز محسوب می‌شوند در نوع خود، امنیت شغلی ایجاد می‌کنند.

در تعدادی از کشورهای قاره آفریقا، نهضت تعاون، پس از دولت، دومین کارفرمای بزرگ به شمار می‌رود. در این منطقه اکثر مشاغل از طریق فعالیت‌های تعاونی‌های کشاورزی همچون: تولید، بازاریابی، نوآوری و غیره ایجاد می‌شود.

بنا به گزارش اتحادیه تعاونی‌های کشاورزی سنگال Cacas، برای ۵۳۵ نفر به صورت تمام وقت و برای ۵۰۰۰ نفر به شکل فصلی، کار ایجاد شده است. تخمین زده می‌شود که ۱۵۰۰۰ شغل از سوی تعاونی‌های مصرفی در آمریکای لاتین ایجاد شده باشد. سازمان‌های تعاونی‌های برزیل، بیش از ۲۹۶ هزار شغل در سال ۱۹۹۶ در سراسر کشور ایجاد کرده است. یونیمد برزیل (کنفدراسیون) ملی تعاونی‌های درمانی در سال ۱۹۹۶ برای ۱۴۸۲۵۲ نفر شغل ایجاد کرده و میزان اشتغال تعاونی‌های غیرمالی کانادا در سال ۱۹۹۷ بیش از ۷۳ هزار نفر برآورد می‌شود. در سال ۱۹۹۷، نهضت تعاون دژ اردن در کبک کانادا، به تنهایی برای ۴۲۳۰۰ نفر ایجاد شغل نموده است. همچنین میزان اشتغالزایی غیرمستقیم آن تعاونی، ۱۰۰۰۰ شغل برآورد شده است. دژ اردن بزرگترین کارفرمای بخش خصوصی در ایالت کبک کانادا محسوب می‌شود. در هند تعاونی‌ها بیش از ۱۳/۸ میلیون شغل (۹۲ درصد از طریق خوداشتغالی در تعاونی‌های کارگری) شغل ایجاد کرده‌اند. در ژاپن نهضت تعاونی مصرف، ۵۸۲۸۱ شغل تمام وقت و ۹۵۳۷۴ شغل نیمه وقت در سال ۱۹۹۷ ایجاد کرده است.

در جمهوری کره ۱۷۴۴۸ نفر در سطح فدراسیون تعاونی‌های کشاورزی و ۸۳۶۹۸ نفر در سطح تعاونی‌های عضو این فدراسیون‌ها، در پایان سال ۱۹۹۷، مشغول بکار بوده‌اند. در سریلانکا ۳۸۶۱۷ شغل در سال ۱۹۹۷ از سوی تعاونی‌ها ایجاد شد. در فیلیپین مشارکت بخش تعاون در ایجاد اشتغال برای نیروی کار داخلی در سال ۱۹۹۷، ۱۶/۲۴ درصد کل بازار مشاغل تخمین زده می‌شود. تعاونی‌ها در اروپا برای بیش از ۵ میلیون نفر در سال ۱۹۹۶ اشتغالزای بوده‌اند.

در سال ۱۹۹۶، نهضت تعاون آلمان، ۵۰۲۷۰۰ نفر را به کار گمارده است. در سال ۱۹۹۷، اتحادیه تعاونی‌ها و شرکتهای کشاورزی جمهوری چک بیش از ۹۲ هزار نفر را به استخدام درآورده‌اند و این در حالی است که تعاونی‌های تولیدی مواردی

قانون نظام بانکی کشور موظف شده بود در طول سالهای برنامه سوم به نحوی برای برنامه‌ریزی اقدام نماید که همواره پس از کسب ذخایر قانونی، سپرده‌های قرض‌الحسنه پسرانداز را که حداکثر از ۲۰ درصد آن تجاوز نمی‌کند به میزان حداقل ۷۰ درصد بقیه برای تهیه ابزار کار در اختیار کسانی قرار دهد که برای کار کردن امکان تهیه وسایل خود را ندارند. این تسهیلات به صورت وام بدون بهره بوده که کارمزد آن را شورای پول و اعتبار معین می‌کند. بیکاران ساکن در روستاها، زنان بیکار سرپرست خانوار، حرفه‌آموختگان بخشهای فنی و حرفه‌ای دولتی و غیردولتی از اولویت برخوردار هستند. همچنین بند ۸ ماده ۴۳ بر ممانعت از سلطه بیگانگان تاکید می‌کند.

بند ۹ بر افزایش تولیدات کشاورزی دامی و صنعتی که نیازهای عمومی را تامین و کشور را برای رهایی از وابستگی سوق دهد تاکید دارد. بند ۲ اصل ۴۴ بر جلوگیری از انباشت سرمایه و کارفرمای مطلق شدن دولت تاکید دارد.

با توجه به اینکه از بدو انقلاب تاکنون جایگاه وزارت صنایع، سنگین‌تر از بخش تعاون بوده یعنی حمایتها، بودجه‌ها و ارزها به آن بخش اختصاص یافته و نیز با توجه به جایگاه وزارت تعاون بسیاری از مشکلات اقتصادی، کشاورزی و اشتغال حل خواهد شد. زیرا زمینه تولیدات کشاورزی، زیرساختهای مادر، سطح زیرکشت، درآمد و اشتغال افزایش می‌یابد. همچنین از آنجایی که تعاونی‌ها اشتغالزای هستند بهترین استراتژی برای کاهش بیکاری می‌باشند. طرحهای تعاونی در مقایسه با طرحهای بخش خصوصی زمان بیشتری را طلب می‌کنند لیکن اگر تعاونی‌ها به صورت صحیح مدیریت گردند و تخصیص بهینه منابع و مشارکت اعضا در پروژه‌ها لحاظ گردد این مشکلات کم‌رنگ‌تر خواهند شد.

تعاونیها: ایجاد اشتغال مولد و کمک به فقرزدایی

در بیانیه کپنهاک و برنامه کاری آن، امکانات و مشارکت تعاونی‌ها برای ایجاد اشتغال مولد به رسمیت شناخته شده است. براساس گزارش اخیر سازمان بین‌المللی کار ILO، تعاونی‌ها همچنان نقش مهمی در اشتغالزایی و فقرزدایی و اساساً خوداشتغالی و همچنین خدمات‌رسانی به اعضا ایفا می‌کنند. هر چند تعاونی‌ها، ابزارهای ایجاد اشتغال نمی‌باشد، اما به طور موثر در مناطق شهری و روستایی سراسر جهان، اشتغالزای هستند و به شکلهای گوناگونی از جمله سهام مازاد، دستمزد، حقوق یا سود به نسبت نوع تعاونی، برای اعضا و کارکنان تعاونی درآمد ایجاد می‌کنند.

تعاونی‌ها از طریق فعالیت‌های تولیدی و خدماتی برای میلیونها نفر خوداشتغالی ایجاد کرده‌اند. تعاونی‌های

مجازی بر روی شبکه جهانی، قادر به عقد قرارداد و ارائه خدمات مطابق استانداردهای متعارف شده‌اند.

ماهیت ارزش محور بودن تعاونی‌ها، مزیت‌های رقابتی را برای آنها ایجاد می‌کند. تعاونی‌ها می‌توانند در زیربخش‌های اقتصادی یا مناطق گوناگون جغرافیایی که برای شرکت‌های سرمایه محور خصوصی سودآور نیست شغل ایجاد کنند زیرا افزایش سود سهام اعضا، محور فعالیت آنها نیست.

تعاونی‌ها مدعی هستند که ظرفیت سازماندهی خدمات رفاهی و اجتماعی را که دولت قادر یا مایل به انجام آنها نیست، دارند. به عنوان نمونه تعاونی‌های ارائه‌کننده خدمات بهداشتی می‌توانند در تمامی کشورهای جهان فعالیت نمایند و به همین شکل تعاونی‌های مهد کودک و آمادگی و تعاونی‌های ارائه‌کننده خدمات به افراد مسن.

در بسیاری از موارد این تعاونی‌ها تنها کانال دسترسی افراد فقیر به خدمات اساسی اجتماعی می‌باشند و می‌توانند شغل‌های مناسبی را ایجاد نمایند. تعاونی‌های مراقبت اجتماعی جهت

کمک به گروه‌های آسیب‌پذیر، تعاونی‌های نسبتاً جدیدی هستند که مستقیماً پیامد نارسایی‌های سیستم رفاه عمومی در کشورهای صنعتی می‌باشند.

شکل غالب این تعاونی‌ها، تعاونی‌های مراقبت اجتماعی ایتالیاست که خدمات اجتماعی را برای گروه‌هایی از قبیل کارکنان صنایع دستی، افراد مسن، افراد فاقد مسکن و معزادین توسعه داده‌اند. در حال حاضر ۲۰۰۰ تعاونی تقریباً ۱۳ درصد از

جهانی‌سازی، فرصت‌های جدیدی به وجود می‌آورد

که تعاونی‌ها را قادر به استفاده از فرصت‌ها جهت

ایجاد مشاغل به صورت خوداتکایی می‌نماید. یک

مثال در این رابطه تعاونی‌های موجود در اینترنت و یا

تعاونی‌هایی است که از اینترنت به عنوان یک شیوه

جدید استفاده می‌کنند. موارد زیادی از فعالیت

تعاونی‌های کوچک در کشورهای در حال توسعه

وجود دارد که به طور موفقیت‌آمیزی بازاریابی از

طریق اینترنت را به کار گرفته‌اند. در موارد دیگر

افرادی که به صورت خوداشتغالی کار می‌کنند از قبیل:

مترجمان، محققان و... با تشکیل تعاونی‌های مجازی

بر روی شبکه جهانی، قادر به عقد قرارداد و ارائه

خدمات مطابق استانداردهای متعارف شده‌اند.

بیش از ۴۰۰۰۰ اشتغال ایجاد کرده‌اند. در سال ۱۹۹۷ در اسپانیا نهضت تعاون کارگری موندراگون، ظرفیت اشتغال خود را افزایش داده است بدین ترتیب که نیروی کار آن در سال ۱۹۹۶، ۳۱۹۹۳ نفر، در سال ۱۹۹۷، ۴۳۳۹۷ نفر، در سال ۱۹۹۸، ۴۲۱۲۹ نفر افزایش یافت و امروزه به ۴۹۸۳۵ شغل رسیده است. به همین ترتیب تعاونی‌های موجود در انگلستان ۱۱۳۴۰۰ شغل تمام وقت و ۷۱۶۰۰ شغل نیمه وقت ایجاد کرده‌اند. علاوه بر اشتغالزایی تعاونی‌های موجود، نهضت‌های تعاونی در شماری از کشورهای اروپای شمالی؛ سوئد، نروژ، دانمارک، فنلاند و ایتالیا نیز به ایجاد تعاونی‌های جدید مبادرت نموده‌اند. این تعاونی‌های نو، پاسخی به بیکاری فزاینده هستند. در فنلاند بیش از ۷۰۰ تعاونی در طول سال‌های ۹۸-۱۹۹۳ تشکیل شد که از این میان، ۳۳۰ مورد تعاونی کارگری بودند.

تعاونی‌ها و ایجاد

فرصت‌های شغلی جدید

جهانی‌سازی، فرصت‌های جدیدی به وجود می‌آورد که تعاونی‌ها را قادر به استفاده از فرصت‌ها جهت ایجاد

مشاغل به صورت خوداتکایی می‌نماید. یک مثال در این رابطه تعاونی‌های موجود در اینترنت و یا تعاونی‌هایی است که از اینترنت به عنوان یک شیوه جدید استفاده می‌کنند. موارد زیادی از فعالیت تعاونی‌های کوچک در کشورهای در حال توسعه وجود دارد که به طور موفقیت‌آمیزی بازاریابی از طریق اینترنت را به کار گرفته‌اند. در موارد دیگر افرادی که به صورت خوداشتغالی کار می‌کنند از قبیل: مترجمان، محققان و... با تشکیل تعاونی‌های

تعاون در وزارت تعاون

- ادغام شرکتهای تعاونی برای ایجاد تعاونی‌های بزرگتر که بتوانند منابع را بسیج کنند و در بازار به رقابت با سایر شرکتهای بپردازند.

- استفاده از برنامه‌ریزی تجاری براساس اخلاق تجاری براساس اخلاق تجاری در تعاونیها

- تامین و اختصاص اعتبارات تبصره‌ای مکفی و یارانه‌ای به منظور تقویت بنیه مالی تعاونی‌ها در راستای مقرون به صرفه بودن صادرات، واردات و ایجاد اشتغال فارغ‌التحصیلان.

- تشویق مدیران تعاونی‌های مرز نشینان کشور به ایجاد واحدهای تولیدی به منظور اشتغالزایی بیشتر با کمک ادارات کل تعاون استانهای مربوطه.

بخش تعاون از بخشهای مهم اقتصادی کشور است که توان بالقوه‌ای در جذب افراد بیکار خصوصاً فارغ‌التحصیلان دانشگاهی دارد بنابراین حمایتها و کمک‌های مادی و معنوی دولت در این راستا بسیار سازنده و مفید خواهد بود تا از یک سو مشکلات تعاونی‌های کشور با این حمایتها کاهش یابد و از سوی دیگر تعدادی از بیکاران کشور موفق به کسب شغل گردند و از این رهگذر عوامل موجبات افزایش تولیدات و رونق اقتصادی کشور فراهم گردد.

زمینه‌های متنوعی در بخش کشاورزی وجود دارد که با تاسیس تعاونی‌های مربوط می‌توان به رونق کشاورزی کشور سرعت بخشید و در توسعه اشتغال موثرتر قدم برداشت.

منابع

- زمینه‌بانی تشکیل تعاونی‌های مولد و اشتغالزا برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی و موسسات آموزش عالی، دکتر جعفر عسگری، سلسله نشرهای علمی اشتغال، تاریخ انتشار ۸۱، ص ۵۰، ناشر: جهاددانشگاهی

- راهکارهای ایجاد اشتغال برای فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در قالب تشکلهای تعاونی، هوشمند صفایی، سلسله نشرهای علمی اشتغال، تاریخ انتشار ۸۱، ص ۱۶۲، ناشر: جهاد دانشگاهی

- راهکارهای اشتغال فارغ‌التحصیلان دانشگاهی در بخش تعاون، منوچهر یزدانی، سلسله نشرهای علمی اشتغال، تاریخ انتشار ۸۲، ص ۱۹، ناشر: جهاد دانشگاهی

- نقش صندوق تعاون در اشتغال دانش‌آموختگان دانشگاهی، اکبر رحمانی، سلسله نشرهای علمی اشتغال، تاریخ انتشار ۸۲، ص ۷۶، ناشر: جهاد دانشگاهی

- وضعیت تعاونی‌های کشاورزی استان فارس - دکتر غلامحسین زمانی و مسعود یزدان‌پناه، ماهنامه تعاون، خرداد ۸۳، شماره ۱۵۳، ص ۶۱

- تصویری از وضعیت صنعت و تعاونی‌های صنعتی در کشور طی سالهای ۸۲، ص ۶

- ماهنامه چین بهار، ماهنامه تعاون، خرداد ۸۳، شماره ۱۵۳، ص ۶

- تعاونی‌ها و جهانی‌سازی از دیدگاه سازمان بین‌المللی کار، مترجم علی‌اصغر عباسی، ماهنامه تعاون، فروردین ۸۳، شماره ۱۵۱، ص ۳۵

- نگاهی فراتر به اصلاح قانون تعاون، مترجم: مرجانه سلطانی، ماهنامه تعاون، خرداد ۸۳، شماره ۱۵۳، ص ۲۲

- تعاون، اشتغال و توسعه، وزارت تعاون، مهرنوش خشنودی، ۱۳۸۲ ●

مخارج دولت جهت ارائه خدمات اجتماعی را جذب می‌نمایند. به علاوه ۶۰۰۰۰ شغل برای افراد حاشیه‌ای ایجاد نموده‌اند. این نوع تعاونی‌ها می‌توانند به شکل مناسبی به خصوصی‌سازی فعالیت‌های اجتماعی کمک کنند. تعاونی‌ها می‌توانند اعضای خود را از طریق فعالیت جمعی، ایجاد فرصتها، به واسطه پیوند خلاقیتها و افزایش حمایت اجتماعی به سبب کمک متقابل توانمند سازند. این سه عامل یعنی توانمندسازی، ایجاد فرصت و حمایت، فاکتورهای کلیدی جهت موفقیت هر نوع برنامه مبارزه با فقر است. به طوری که در اکثر استراتژیهای مبارزه با فقر که از سوی بانک جهانی ارائه شده مورد تاکید قرار گرفته‌اند. درستکاری و صداقت، خودگردانی و مدیریت خوب و ثبات اقتصادی تعاونی‌ها می‌تواند تا حد زیادی فقر را کاهش دهد. تعاونی‌ها به دلیل مبارزه با تبعیض در جامعه و تقویت عدالت اجتماعی نه تنها شغل مناسب ایجاد می‌کنند بلکه به برقراری صلح کمک می‌نمایند.

تعاونی‌ها می‌توانند نقش بزرگی در فضای جدید ناشی از جهانی‌سازی بازی نمایند. سازمان بین‌المللی کار در برنامه‌های جدید خود جهت ایجاد اشتغال جهانی به تعاونی‌ها به عنوان بنگاههایی که بهره‌وری و رقابت‌پذیری را با موضوعات اجتماعی ترکیب می‌کنند و از این طریق نیروی کافی جهت ایجاد شغل‌های با کیفیت دارند می‌نگرد.

برای افزایش اشتغال در بخش تعاون راهکارهای ذیل پیشنهاد می‌گردد:

- تغییر در نگرش مسوولان نسبت به بخش تعاون
- افزایش خودباوری و حذف موانع
- زمینه‌سازی برای حضور بیشتر تعاونی‌ها
- افزایش اطمینان نسبت به تعاونی‌ها
- تصویب لوایحی که هزینه‌های مبادلاتی را کاهش دهد.
- افزایش ارتباط تعاونی‌ها با بخش خصوصی
- برنامه‌ریزی علمی و عملی برای اشتغال
- ایجاد صنایع با زیرساخت بومی در بخش کشاورزی
- وجود قانون صریح و مدون که لازم‌الاجرا باشد.
- توجه به اشتغال جوانان روستایی
- تامین بودجه از طریق وزارتخانه‌های اقتصادی و سازمانها
- ایجاد تشکلهای تعاونی در روستاها
- به کارگیری افراد متخصص در تعاونی‌ها
- افزایش مشارکت مردمی از طریق تشکلهای تعاونی
- شناسایی زمینه‌های بالقوه وسیعی در بالفعل نمودن آنها برای ایجاد اشتغال
- ترویج فعالیت‌های اشتغالزایی درون بخش تعاونی
- شناخت جایگاه وزارت تعاون
- به کارگیری از فن‌آوری اطلاعات
- اجرای طرحهای تحقیقاتی از طریق تشکلهای تعاونی
- یکپارچه‌سازی تعاونی‌ها و ادغام سازمانهای متولی بخش